

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 2.4.2009
SEC(2009) 424

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

de însoțire a

**COMUNICĂRII COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**„Un nou parteneriat pentru modernizarea universităților: forumul UE pentru dialogul
universități-întreprinderi”**

Rezumatul evaluării impactului

{COM(2009) 158 final
SEC(2009) 423
SEC(2009) 425}

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI PRIVIND „UN NOU PARTENERIAT PENTRU MODERNIZAREA UNIVERSITĂȚILOR: FORUMUL UE PENTRU DIALOGUL UNIVERSITĂȚI-ÎNȚREPRINDERI”

Prezenta evaluare a impactului va însoți Comunicarea Comisiei privind „Un nou parteneriat pentru modernizarea universităților: forumul UE pentru dialogul universități-întreprinderi”. În rezoluția sa privind modernizarea universităților pentru a favoriza competitivitatea Europei într-o economie globală bazată pe cunoaștere, Consiliul Educației, Tineretului și Culturii invită Comisia să sprijine statele membre cu privire la programul de modernizare, inclusiv prin încurajarea parteneriatelor dintre universități și industrie sau sectorul privat.

Educația și formarea profesională au fost identificate, de la început, drept factori primordialii în atingerea obiectivelor globale ale Strategiei de la Lisabona. În acest context, triumful cunoașterii este deosebit de important, în calitatea sa de factor determinant al economiei bazată pe cunoaștere, în realizarea creșterii durabile. Europa trebuie să își consolideze eforturile pentru a face triumful total operațional¹. Universitățile au un rol esențial de jucat în această privință și trebuie elaborate și puse în aplicare noi forme de cooperare între universități și organizațiile de cercetare, pe de o parte, și întreprinderi, pe de altă parte, în scopul de a aborda ecosistemele educație-cercetare-inovare.

Comunicarea Comisiei „Pentru reușita proiectului de modernizare în universități: educație, cercetare și inovație”² a evidențiat rolul cheie pe care îl joacă universitățile în **viitorul Europei și pentru tranziția reușită către o economie și societate bazate pe cunoaștere**. Aceasta a subliniat necesitatea unei restructurări și modernizări profunde a sectorului pentru a evita ca Europa să piardă avansul în competiția mondială privind educația, cercetarea și inovarea. Prezenta comunicare a sugerat că întreprinderile ar trebui să își aducă contribuția în trei domenii:

- guvernanta: modelele de gestiune a întreprinderilor ar putea fi aplicate în mediul universitar;
- finanțarea: întreprinderile ar putea juca un rol în finanțarea activităților universităților, atât în domeniul educației, cât și în cel al cercetării; precum și
- programele: studenții trebuie să beneficieze de tipul de educație care îi va pregăti pentru lumea în care vor munci în viitor. Întreprinderile pot veni în sprijinul definirii programelor și pot oferi stagii care îi vor ajuta pe studenți să facă tranziția de la studii la viața profesională. De asemenea, întreprinderile trebuie să se simtă încurajate să le permită angajaților să își continue educația și să își actualizeze competențele de-a lungul vieții lor profesionale.

¹ COM(2008) 865 final „Un cadru strategic actualizat pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale”

² COM(2006) 208 final „Pentru reușita proiectului de modernizare în universități: educație, cercetare și inovație”

Strategia de la Lisabona revizuită subliniază importanța unei abordări a parteneriatului: la Agenda de la Lisabona trebuie să participe toate părțile interesate la nivel european, național, regional și local. Toate acestea ar trebui să contribuie la construcția viitorului Europei. Mobilizarea și efortul colectiv sunt elementele cheie ale parteneriatului. **Universitățile, organizațiile de cercetare și societățile au un rol primordial în aceste parteneriate.**

Comisia a organizat un prim forum universități-întreprinderi în februarie 2008 urmat, în același an, de trei seminarii tematice. Acest lucru a dovedit importanța pe care părțile interesate o acordă dialogului. Discuțiile nu s-au concentrat asupra întrebării „DACĂ ar trebui să existe cooperare”, ci asupra „MODULUI ÎN CARE trebuie organizată cooperarea”, astfel încât să poată beneficia de ea toate părțile interesate. Participanții din domeniul întreprinderilor, cât și cei din domeniul educației au salutat oportunitatea de a discuta referitor la aceste aspecte și de a progresa pe baza experienței deja câștigate. La nivel european, ideea unui forum universități-întreprinderi care să acționeze ca un forum pentru dialog, pentru mobilizarea parteneriatelor și, de asemenea, pentru colectarea, partajarea, schimbul și difuzarea de bune practici privind felul în care întreprinderile și universitățile pot coopera în interesul lor reciproc a beneficiat de o largă susținere. Comunicarea pe care o însoțește prezentul document propune formalizarea forumului universități-întreprinderi și felul în care ar trebui structurat în anii viitori; aceasta trage concluzii strategice pe baza dialogului care a avut loc până în prezent și definește aspectele care urmează să fie abordate în următoarea fază a activității sale.

Forumul universități-întreprinderi ar trebui să abordeze o gamă largă de aspecte dintre cele identificate în comunicarea din 2006, și anume:

- să sprijine elaborarea de programe pentru a asigura o capacitate sporită de angajare a forței de muncă a absolvenților;
- să sprijine identificarea acelor competențe pe care absolvenții ar trebui să le aibă când intră pe piața forței de muncă;
- să sprijine dezvoltarea spiritului antreprenorial în rândul absolvenților, profesorilor și cercetătorilor;
- să sprijine crearea structurilor de guvernare corespunzătoare în cadrul universităților;
- să sprijine dezvoltarea învățământului superior în domeniul învățării de-a lungul vieții, mai precis cooperarea între universități și societăți pentru a identifica și organiza programe de formare profesională sau de recalificare;
- să sprijine interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea în programele de cercetare și de formare profesională;
- să sprijine schimbul, partajarea și crearea de cunoștințe prin intermediul unei mobilități crescute între universități, organizații de cercetare și întreprinderi (studenți, cercetători, profesori, alte tipuri de personal din cadrul instituțiilor de învățământ superior, personal din cadrul societăților).

Prezenta evaluare a impactului ia în considerare efectul posibil referitor la două obiective principale din acest program general: în primul rând, faptul că prea mulți absolvenți nu au combinația potrivită de cunoștințe, aptitudini și competențe pentru piața muncii și, în al doilea rând, capacitatea inovatoare insuficientă a Europei.

La nivel european, există patru opțiuni principale de acțiune: nicio acțiune suplimentară (scenariul de bază); acțiuni specifice utilizând instrumentele existente; acțiune strategică personalizată la nivel european, care include publicarea unui document de orientare la nivel european, împreună cu înființarea unei platforme la nivel european pentru un dialog structurat între părțile interesate; acțiune strategică personalizată, destinată statelor membre.

Nu se așteaptă vreun impact asupra mediului pentru niciuna din opțiuni. Diversele opțiuni nu au impact asupra bugetului. Toate acțiunile propuse ar fi puse în aplicare în limita resurselor financiare existente.

Se observă că o cooperare reușită între universități și întreprinderi are impact economic și social pozitiv. Cu toate acestea, este dificil să se evalueze în ce măsură opțiunile propuse ar avea un impact economic și social direct în statele membre. La nivel european nu li se poate impune statelor membre adoptarea de măsuri și nici un tip special de măsuri. Uniunea Europeană poate doar să ofere măsuri de sprijin statelor membre. Uniunea Europeană poate scoate în evidență necesitatea urgentă de a acționa, poate identifica și informa cu privire la principalele aspecte și soluții posibile, poate oferi o platformă de discuții și schimburi între părțile interesate și poate oferi acces la exemple de bune practici care provin din surse multiple. La nivel european, putem ameliora sinergiile între inițiativele și programele existente.

Opțiunea a treia, și anume o acțiune strategică personalizată la nivel european, care include publicarea unui document de orientare la nivel european, împreună cu înființarea unei platforme la nivel european pentru un dialog structurat între părțile interesate, este considerată a fi cea mai avantajoasă.

Monitorizarea și evaluarea ar fi, pe de o parte, abordate în conformitate cu cadrul strategic actualizat pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale, iar pe de altă parte, ar putea fi întreprinse studii specifice pentru a evalua progresele realizate în acest domeniu.